

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 12Csp/152/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6616214697
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Šulajová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2017:6616214697.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Renátou Šulajovou v spore žalobcu XX.XX.XXXX., narodený K., W.baňa, Hlavná ulica XXX/XXX, štátny občan SR, zast. T. Erika Mochacká, advokátka so sídlom Lučenec, T. G. Masaryka 14/A proti žalovanému Rapid life životná poisťovňa, a. s. so sídlom Košice, Garbiarska 2, IČO: 31 690 904, v konaní o zaplatenie sumy 848,46 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 848,46 Eur spolu s 8,05 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 848,46 Eur od 29.10.2015 do zaplatenia, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobcovi sa p r i z n á v a náhrada trov konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 848,46 Eur s príslušenstvom. Uviedol, že na základe Poistnej zmluvy č. 4005800053 produkt - UDP-K zo dňa 14.04.2000 uzavrel žalobca životné poistenie - pre prípad dožitia, so začiatkom poistenia 15.04.2000, poistné bolo dojednané na obdobie 15 rokov, koniec poistenia bol dojednaný na 15.04.2015, doba platenia poistného bola dojednaná na 10 rokov, s mesačným poistným pôvodným vo výške 308,--Sk a zvýšeným vo výške 501,--Sk, poistná suma v prípade smrti mala byť 40.000,--Sk a pre prípad dožitia 60 820,--Sk. Na základe redukcie poistnej zmluvy bola poistná suma pre prípad smrti zmenená na sumu 34 155,--Sk a pre prípad dožitia na sumu 34 155,--Sk.

2. V zmluvnom vzťahu vystupoval žalobca ako spotrebiteľ podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka: "Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti." Žalovaný ako poisťiteľ mal v tomto zmluvnom vzťahu postavenie dodávateľa v zmysle ustanovenia § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka.: "Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti". Z hmotnoprávneho postavenia účastníkov zmluvného vzťahu je zrejmé, že podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka: ide o spotrebiteľskú zmluvu: "Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom."

3. Po ukončení doby poistenia žalobca požiadal žalovaného o výplatu poistného plnenia z dôvodu ukončenia poistného obdobia a dožitia. Na uvedenú žiadosť žalovaný odpovedal žiadosťou zo dňa 27.05.2015 o vyplnenie a následné zaslanie Nárokového listu na výplatu poistného plnenia a poisťky. Nárok žalobcu žalovaný nepoprel. Uvedený Nárokový list žalobca poslal žalovanému. Následne žalovaný listom zo dňa 13.10.2015 oznámil žalobcovi likvidáciu poistnej udalosti a že mu bude vyplatená suma 848,46 Eur.

4. Žalobca svoje právo odvodzuje od § 795 ods. 1 Občianskeho zákonníka: "Povinnosť poistiteľa plniť a jeho právo na poistné vznikne prvým dňom po uzavretí poistnej zmluvy, ak nebolo účastníkmi dohodnuté, že vznikne až uzavretím poistnej zmluvy alebo neskôr."

5. V zmysle § 797 ods. 1 Občianskeho zákonníka: "Právo na plnenie má, pokiaľ nie je v tomto zákone alebo v poistných podmienkach ustanovené inak, ten, na ktorého majetok, život alebo zdravie, alebo na ktorého zodpovednosť za škody sa poistenie vzťahuje (poistený)."

6. V zmysle § 797 ods. 2 Občianskeho zákonníka: "Právo na plnenie vznikne, ak nastane skutočnosť, s ktorou je spojený vznik povinnosti poistiteľa plniť (poistná udalosť)."

7. V zmysle § 797 ods. 3 Občianskeho zákonníka.: "Plnenie je splatné do pätnástich dní, len čo poistiteľ skončil vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poistiteľa plniť. Vyšetrenie sa musí vykonať bez zbytočného odkladu; ak sa nemôže skončiť do jedného mesiaca po tom, keď sa poistiteľ o poistnej udalosti dozvedel, je poistiteľ povinný poskytnúť poistenému na požiadanie primeraný preddavok."

8. V zmysle § 799 ods. 2 Občianskeho zákonníka: "Kto má právo na plnenie, je povinný bez zbytočného odkladu poistiteľovi písomne oznámiť, že nastala poistná udalosť, dať pravdivé vysvetlenie o jej vzniku a rozsahu jej následkov a predložiť potrebné doklady, ktoré poistiteľ vyžiada. Poistné podmienky mu môžu uložiť aj ďalšie povinnosti."

9. V zmysle § 816 Občianskeho zákonníka: "Z poistenia osôb má poistený právo, aby mu bola vyplatená dohodnutá suma alebo aby mu bol platený dohodnutý dôchodok, alebo aby mu bolo poskytnuté plnenie vo výške určenej podľa poistných podmienok, ak u neho nastala poistná udalosť."

10. V zmysle čl. 4 bod 2 Všeobecných poistných podmienok pre životné poistenie je "Poistenie dojednané na dobu určitú končí najneskôr uplynutím stanoveného počtu rokov (mesiacov) v deň a hodinu zhodnú so začiatkom poistenia, pokiaľ je tak dojednané v poistnej zmluve, inak o 00. hod dňa dojednaného ako koniec poistenia."

11. V zmysle čl. 16 bod 1 Všeobecných poistných podmienok pre životné poistenie: "Z poistenia pre prípad smrti alebo dožitia je poisťovňa povinná vyplatiť dojednanú poistnú sumu, ak poistený zomrie v dobe trvania poistenia, alebo ak sa dožije dňa dojednaného v poistnej zmluve."

12. Keďže uplynula poistná doba, nastal prípad dožitia, sú splnené podmienky na výplatu poistného plnenia. Žalobca splnil všetky podmienky uložené Občianskym zákonníkom a Všeobecnými poistnými podmienkami - platil si poistné, uplynula poistná doba, oznámil žalovanému uplynutie poistnej doby, predložil aj Nárokový list, kde osvedčil svoj podpis u notára. Napriek tomu žalovaný ako poistiteľ si nespĺnil povinnosť výplaty poistného plnenia v zmysle § 797 Občianskeho zákonníka.

13. Podľa § 797 ods. 3 Občianskeho zákonníka bolo poistné splatné do 15 dní od skončenia vyšetrenia potrebného na zistenie povinnosti poistiteľa plniť, pričom žalovaný ako poistiteľ bol povinný vyšetrenie vykonať bez zbytočného odkladu. Žalobca zaslal žalovanému oznámenie o likvidácii poistnej udalosti listom zo dňa 13.10.2015. Od 13.10.2015 najneskôr v lehote 15 dní bol žalovaný povinný vyplatiť poistné žalobcovi, teda najneskôr do 28.10.2015. Aj napriek uplynutiu tejto lehoty však žalovaný nepristúpil k výplatu poistného plnenia a celkovo predstavuje dlh žalovaného voči žalobcovi z titulu nevyplatenia poistného plnenia v sume 848,46 Eur.

14. Vzhľadom k tomu žalobca vyzval žalovaného Výzvou na plnenie, pokus o mimosúdnu pokonávku zo dňa 12.10.2016 na zaplatenie sumy 848,46 Eur v lehote do 31.10.2016. Na výzvu žalovaný nereagoval.

15. Pretože je žalovaný v omeškaní s plnením, má žalobca v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka právo požadovať popri plnení úroky z omeškania. Pričom výška úrokov z omeškania je určená nar. vlády SR č. 87/1995 Z. z., § 3 ods. 1. Závazkovo-právny vzťah medzi účastníkmi konania vznikol na základe poistnej zmluvy zo dňa 14.04.2000, k omeškaniu s plnením peňažného dlhu došlo od 29.10.2015 a teda na daný záväzkový vzťah sa aplikuje právna úprava úrokov z omeškania platná do 31.01.2013, podľa ktorého je výška úrokov z omeškania o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková

sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, teda od 29.10.2015.

16. Žalobca si uplatňuje zákonné úroky z omeškania vo výške 8,05 % zo sumy 848,46 Eur od 29.10.2015 do zaplatenia.

17. K podanému odporu zo strany žalovaného žalobca uviedol, že žalobca ako poistník a poistený uzavrel so žalovaným ako poisťiteľom Poistnú zmluvu č. 40058000053 produkt - UDP-K so začiatkom poistenia 15.04.2000, poistné bolo dojednané na obdobie 15 rokov, koniec poistenia bol dojednaný na 15.04.2015, doba platenia poistného bola dojednaná 10 rokov s mesačným poistným pôvodným 308,-- Sk, neskôr zvýšeným vo výške 501,--Sk, poistná suma v prípade smrti bola 40 000,--Sk a pre prípad dožitia 60 820,--Sk. Na základe redukcie poistnej zmluvy bola poistná suma pre prípad smrti zmenená na sumu 34 155,--Sk a pre prípad dožitia na sumu 34 155,--Sk. Pri uzavretí poistenia nemal žalobca žiadnu možnosť ovplyvniť spôsob výpočtu výšky poistného, alebo súlad spôsobu výpočtu výšky poistného so všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi podmienky poskytovania životného poistenia. Žalobca má zato, že aj keby bol preukázaný nesúlad spôsobu výpočtu s žalovaným uvádzanými predpismi, nemôže zato niesť zodpovednosť žalobca a ani následky vo forme tej, že samotná poistná zmluva je absolútne neplatná.

18. Poistná zmluva je dvojstranný právny úkon, ktorý uzatváral na jeden strane poisťovateľ ako právnická osoba a na druhej strane poistník ako fyzická osoba, predmetom ktorej bolo poistenie osôb. Dôvodom uzavretia poistnej zmluvy bola tá skutočnosť, že v budúcnosti nastane náhodná, nepredvídaná udalosť alebo uplynie dojednaná doba poistenia. Žalobca ako poistník sa v zmluve zaviazal platiť dohodnuté poistné a žalovaný ako poisťovateľ sa zaviazal v prípade vzniku poistnej udalosti uskutočniť plnenie, na ktoré sa zmluvné strany zaviazali. V tomto prípade žalobca nikdy nepožiadaval o zrušenie poistenia, kde by prejavil vôľu uzavretú zmluvu zrušiť a rovnako ani nepostupoval žalovaný a to aj napriek informáciám, ktorými disponoval v priebehu trvania tejto poistnej zmluvy. Listom žalovaného zo dňa 08.08.2006 došlo k redukcii poistnej zmluvy, podľa ktorej poistná zmluva nezanikla, ale došlo k zmene jej finančných parametrov (k zníženiu poistných súm pre dohodnuté poistné riziko s ohľadom na doteraz uhradené poistné) a to bez povinnosti platiť ďalšie poistné.

19. Občiansky zákonník v § 800, 801, 802 upravuje spôsoby zániku poistenia, kedy poistenie môže zaniknúť výpoveďou, nezaplatením poistného, odstúpením poisťiteľa od poistnej zmluvy alebo odmietnutím plnenia zo strany poisťiteľa. V tejto veci dokonca ani nedošlo k dohode o tom, že doterajší záväzok žalovaného sa nahrádza novým záväzkom, pretože žalobca sa so žalovaným okrem úpravy výšky poistného nedohodli na úprave výšky poistného plnenia potom, ako nastane poistná udalosť, resp. keď dôjde k dožitiu. Žalovaný argumentuje tým, že pre matematicky chybné vypočítané poistné je poistná zmluva absolútne neplatná, takáto skutočnosť je právne významná pre žalobcu. Dojednaná výška poistného bola žalovaným na začiatku poistenia (ako aj neskôr upravená) jasne daná a bola jedným z určujúcich faktorov, ktoré žalobcu viedli k tomu, či poistnú zmluvu so žalovaným uzavrie alebo nie. Žalovaný však teraz tvrdí, že tento poistný vzťah pre dodatočnú nemožnosť plnenia zanikol.

20. Za právny dôvod zániku dlžníkovej povinnosti a tým aj k zániku celého záväzkového vzťahu možno považovať iba dodatočnú nemožnosť plnenia, t.j. nemožnosť plnenia, ktorá nastala až po vzniku záväzku. Ide tu o objektívnu nemožnosť plnenia, t.j. o taký stav záväzku, že jeho splnenie je objektívne nemožné. Ak je plnenie nemožné subjektívne, t.j. iba pre dlžníka (napr. jeho platobná neschopnosť), jeho záväzok nezaniká a dlžník je povinný plniť, inak je postihnutý následkami zavinenej nespĺnenia záväzku. Pri objektívnej nemožnosti plnenia, t.j. ak je plnenie nemožné i pre kohokoľvek iného (ako pre osobu dlžníka), záväzok zaniká vždy. Objektívna nemožnosť nezávisí na osobe dlžníka ani na jeho vôli. Sú ňou prekážky právneho charakteru a faktická nemožnosť plnenia pre objektívne okolnosti. V tomto prípade má žalobca zato, že v tomto prípade nejde o objektívnu nemožnosť plnenia. Žalobca a žalovaný uzavreli poistnú zmluvu, kde sa žalovaný zaviazal na vyplatenie poistného plnenia a teda nejde o záväzok osobnej povahy. Po uzavretí poistnej zmluvy nedošlo k zmene právnej úpravy poistenia, ktorá by nedovoľovala vyplatiť dohodnuté poistné plnenie z uzavretej poistnej zmluvy. Skutočnosť, že žalovaný až dodatočne, po uzavretí poistnej zmluvy zistil, že výšku poistného vypočítal nesprávne, v rozpore s poistno-matematickými normami alebo metódami, je podľa nášho názoru irelevantné. Poistná zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, kedy žalobca ako poistený nemal možnosť ovplyvniť obsah zmluvy a bol nútený akceptovať návrh poisťovne, všeobecné poistné podmienky v takom rozsahu, ako ich

predložil žalovaný. Preto žalobca nevidí žiadne prekážky právneho charakteru a ani faktickú nemožnosť plnenia pre objektívne príčiny.

21. Tvrdí, že aj napriek výsledkom kontroly orgánu dohľadu a tvrdenej nemožnosti plnenia zo strany žalovaného, by mala platiť zásada pacta sunt servanda. Pokiaľ aj žalovanému bolo uložené orgánom dohľadu zjednať nápravu ohľadne kalkulačných vzorcov produktu UDP-K v zmysle novej právnej úpravy zákona o poisťovníctve pod hrozbou uloženia sankcií, toto sa nemôže dotýkať už uzavretých právnych vzťahov, ale len poistných vzťahov do budúcnosti.

22. Preto má žalobca zato, že poistná zmluva je platná, poistný vzťah medzi stranami trvá a účastníci zmluvného vzťahu sú ňou viazaní. Zmluvný vzťah založený poistnou zmluvou vznikol 15.04.2000, teda v čase, keď ustanovenie § 31a zák. č. 186/2004 Z. z., ktorým bol novelizovaný zákon č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve, podľa ktorého "poisťovňa a pobočka zahraničnej poisťovne sú povinné určiť výšku poistného na základe poistno-matematických metód tak, aby výška poistného zabezpečovala trvalú splniteľnosť všetkých ich záväzkov vrátane tvorby dostatočných rezerv a spôsobu ich umiestnenia", nebolo účinné. Princípom právneho štátu je právna istota a ochrana dôvery občanov v právny poriadok. Súčasťou toho je aj zákaz retroaktivity. Právne normy majú pôsobiť do budúcnosti a nie späť. V danom prípade je preto vec potrebné posúdiť podľa všeobecne platných pravidiel a zásad upravujúcich vzťah starého a nového právneho predpisu, ktoré spočívajú v nutnosti ochrany nadobudnutých práv a nepripúšťajú, aby sa právne vzťahy a nároky z nich, ktoré vznikli podľa starého právneho predpisu posudzovali podľa nového právneho predpisu.

23. Na podporu svojich tvrdení poukázal na rozsudok Krajského súdu Košice, sp. zn. 2Co/354/2012 ako aj na rozhodnutie OS Košice I, sp. zn.: 15C/166/2008 potvrdené rozhodnutím KS v Košiciach sp. zn. 2 Co 22/2012, voči ktorému Najvyšší súd SR odmietol dovolanie rozhodnutím sp. zn. 7Cdo 36/2014 zo dňa 26.02.2015, rozhodnutie OS Košice I sp. zn.: 17C/115/2014 potvrdené rozhodnutím KS Košice sp. zn.: 5Co/44/2013, voči ktorému Najvyšší súd SR odmietol dovolanie rozhodnutím sp. zn.: 6Cdo 159/2014 a Ústavný súd SR odmietol sťažnosť rozhodnutím I. ÚS 359/2015 z 26.08.2015, kde súdy uviedli, že poistný vzťah trvá.

24. Súd prvej inštancie v rozhodnutí sp. zn.: 15C/166/2008, potvrdené rozhodnutím KS v Košiciach sp. zn. 2 Co 22/2012, voči ktorému Najvyšší súd SR odmietol dovolanie rozhodnutím sp. zn. 7Cdo 36/2014 zo dňa 26.02.2015 konštatoval, že nie je možné v danom prípade riešiť otázku, ktorá sa týka výlučne vzťahu žalovaného s inými subjektmi takým spôsobom, aby sa ovplyvnila otázka zmluvného vzťahu medzi žalobkyňou a žalovaným a aby dohodnuté plnenie bez toho, že by žalobkyňa akýmkoľvek spôsobom porušila uzavretú poistnú zmluvu, záviselo a malo závisieť od iných okolností, ako je dodržanie zmluvného záväzku a príslušných právnych predpisov. Podľa názoru súdu prvej inštancie skutočnosť, či bolo rozhodnutie ministerstva financií vo vzťahu k žalovanej správne, nemôže nič meniť na skutočnosti posudzovania právneho vzťahu medzi žalobkyňou a žalovanou o existencii, prípadne zániku konkrétneho zmluvného vzťahu. Rovnaký názor vyslovil aj odvolací súd, ktorý uviedol, že skutočnosť, že ministerstvo financií SR schválilo nesprávne určené poistné pri produkte UDP-K, nemôže spôsobiť neplatnosť zmluvy medzi účastníkmi. Samotný senát Najvyššieho súdu SR tiež skonštatoval, že pre určenie, či právny vzťah medzi účastníkmi trvá, nie je právne významné posúdenie vzťahu medzi orgánom dohľadu nad finančným trhom a žalovaným.

25. V súdnom rozhodnutí OS Košice I sp. zn.: 19C 209/2008 potvrdené rozhodnutím KS Košice sp. zn.: 1 Co 212/2011, potvrdené rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn.: 2 Cdo 229/2013 zo dňa 30.09.2014 súd zaviazal žalovaného uhradiť poistné plnenie. Tu súdy skonštatovali, že neboli preukázané skutočnosti spôsobujúce zánik zmluvy a ani jej neplatnosť a že ani prípadné pochybenie dozorného orgánu nad poisťovníctvom nemá pri schvaľovaní obchodného plánu poisťovacej činnosti žalovaného, ktorého súčasťou boli kalkúlie a charakteristika poistenia sadzby UDP-K, majúce za následok prípadný nesprávny postup tohto orgánu, nie je posúdenie nároku navrhovateľa významné

26. V súdnom rozhodnutí OS Košice I sp. zn.: 15C 74/2010 potvrdené rozhodnutím KS Košice sp. zn.: 5 Co 142/2012, voči ktorému Najvyšší súd SR odmietol dovolanie sp. zn.: 7Cdo 177/2013 zo dňa 09.04.2014, rozhodnutie OS Košice I. sp. zn.: 37C 159/2008 potvrdené rozhodnutím KS Košice sp. zn.: 11Co 396/2011, voči ktorému Najvyšší súd SR odmietol dovolanie rozhodnutím 5Cdo 420/2013 z 27.04.2014, súd konštatoval, že poistná zmluva je platná, účinná a poistný vzťah trvá.

27. V rozhodnutí OS Košice I sp. zn.: 17C/115/2014 potvrdené rozhodnutím KS Košice sp. zn.: 5Co/44/2013, voči ktorému Najvyšší súd SR odmietol dovolanie rozhodnutím sp. zn.: 6Cdo 159/2014 a Ústavný súd SR odmietol sťažnosť rozhodnutím I. ÚS 359/2015 z 26.08.2015 bolo konštatované, že nemožno zasahovať verejno-právnu reguláciu štátneho kontrolného orgánu do súkromno-právneho záväzkového vzťahu podnikateľa a jeho klienta, čo nemôže viesť k prenosu alebo deleniu zodpovednosti za prípadné nesprávne rozhodnutia štátnych orgánov alebo za prípadné nesprávne rozhodnutia podnikateľa na konečného odberateľa v súkromno-právnom vzťahu a ani k modifikácii obsahu súkromno-právneho zmluvy, či k možnosti jednostranne zmeniť alebo zrušiť súkromno-právny vzťah, že spotrebiteľ ako žalobca, ktorý nie je v žiadnom právnom vzťahu k NBS nemôže znášať následky sporov medzi žalovaným a dohliadajúcimi orgánmi. Neplnenie si povinností pri výpočte technických rezerv alebo iná chyba pri výpočte, či nenaplnenie miery solventnosti môže byť porušením verejnoprávných noriem, ktoré ale nemôžu mať priamy vplyv na platnosť a obsah súkromnoprávných poisťovacích zmlúv. Súdny skúmal platnosť zmlúv, ktoré boli predmetom konania aj z hľadiska prípadnej jej absolútnej neplatnosti a skonštatovali, že v tomto konaní nebol zistený žiadny dôvod absolútnej neplatnosti, nakoľko nie je rozpor so žiadnym ustanovením Obč. zákonníka a ani v rozpore so žiadnym iným právnym predpisom, súd nezistil, že by tu boli dané iné dôvody neplatnosti a teda zmluva ja platná, existuje a jej účastníci sú ňou viazaní.

28. Tvrdenia uvádzané žalovaným v odpore zásadným spôsobom odporujú listu, ktorý zaslal žalobcovi žalovaný dňa 27.05.2015. Už v tej dobe mal predsa žalovaný informácie o nesprávnom výpočte poisťovného a považoval poisťovnú zmluvu za neplatnú. O tejto skutočnosti však žalobcu nijako neinformoval, práve naopak, zaslal mu žiadosť o vyplnenie a spätné zaslanie Nárokového listu na výplatu poisťovného plnenia a poisťky. Uvedený list žalobca súdu predložil spolu s Návrhom na vydanie platobného rozkazu. Následne žalovaný listom zo dňa 13.10.2015 oznámil žalobcovi, že poisťovná udalosť je likvidovaná a k výplatu dostane 848,46 Eur poštovou poukážkou. Uvedenú sumu si žalobca uplatnil v tomto konaní. List žalovaného žalobca súdu už predložil s Návrhom na vydanie platobného rozkazu. Následne ďalším listom žalovaného zo dňa 19.11.2015 bolo žalobcovi oznámené, že sa prerušuje vyšetrenie likvidácie poisťovnej udalosti z dôvodu zistenia potrebného rozsahu povinnosti poisťovateľa plniť - nesprávny výpočet poisťovného a spornosti o platnosti poisťovnej zmluvy.

29. Uvedený spôsob konania žalovaného (oznámenie žalovaného svojim klientom o prerušení vyšetrenia potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa plniť, spornosť o platnosti poisťovacích zmlúv a uvádzanie, že spotrebiteľ nemá nárok na poisťovné plnenie) Národná banka Slovenska v rozhodnutí č. OFS-4356/2016-1 označila za nekalú obchodnú praktiku a predbežným opatrením žalovanému uložila, aby upustil od klamlivého konania presne špecifikované v uvedenom rozhodnutí. Zároveň v odôvodnení rozhodnutia NBS uviedla, že žalovaný ako poisťovateľ nie je oprávnený prerušiť prebiehajúcu likvidáciu poisťovných udalostí a prestať vyplácať poisťovné plnenie dohodnuté v poisťovacích zmluvách len z dôvodu, že sama nadobudla pochybnosť o platnosti poisťovacích zmlúv. Podľa názoru NBS žiadny právny predpis, ako aj ustanovenia poisťovacích zmlúv, na takýto postup (prerušenie likvidácie) poisťovňu neoprávňujú. Práve naopak § 797 ods. 3 Občianskeho zákonníka ukladá poisťovni povinnosť vykonať vyšetrenie bez zbytočného odkladu. Preto poisťovňa postupuje v tomto ohľade svojvoľne a bez právneho dôvodu.

30. Uvedené svojvoľné konanie je zjavné tiež vo vzťahu k spotrebiteľom, voči ktorým už vyšetrenie poisťovňa ukončila a následne im prerušenie vyšetrenia oznámila. - čo je aj tento prípad. Na prerušenie dokonca po ukončení likvidácie poisťovňa nemá žiadne zákonné ani zmluvné oprávnenie. Naopak je povinná uhradiť poisťovné plnenie do 15 dní od skončenia vyšetrenia v zmysle § 797 ods. 3 Občianskeho zákonníka (uvedený názor bol aj v rozhodnutí NS SR sp. zn.: 4Cdo/166/2007, v rozhodnutí KS Prešov sp. zn.: 14Co 50/2012) Neplatnosť poisťovacích zmlúv nebola určená právoplatným súdnym rozhodnutím, preto poisťovňa je povinná konať tak, akoby bola poisťovná zmluva platná a dodržiavať záväzky z nich uskutočnené. Zároveň dávame do pozornosti, že to konštatovala aj NBS, že žalovaný na základe takýchto poisťovacích zmlúv stále prijíma poisťovné od svojich klientov.

31. Pokiaľ by sa súd stotožnil s právnym názorom žalovaného, že nesprávne vypočítané poisťovné má za následok absolútnu neplatnosť poisťovnej zmluvy, navrhuje žalobca eventuality petit, kde požaduje od žalovaného vydanie bezdôvodného obohatenia, prijatého z neplatného právneho úkonu, keďže po celú dobu trvania poisťovnej zmluvy platil žalobca dojednané poisťovné. Plnenie z titulu bezdôvodného obohatenia

žalovaného si uplatňuje žalobca v rovnakej sume, ako nárok na zaplatenie poistného plnenia, teda v sume 848,46 Eur.

32. Žalovaný v písomnom odpore uviedol, že žalobca uzavrel so žalovaným poistnú zmluvu. Z danej poistnej zmluvy môže potencionálne vzniknúť právo na poistné plnenie, ak je poistná zmluva v skutočnosti platná. Žalobca nepopiera, že formálne ku písomnému uzavretiu poistnej zmluvy došlo. Okolnosť, že formálne ku uzatvoreniu zmluvy došlo, ešte ale neznamená, že zmluva je z hľadiska podstatných obsahových náležitostí materiálne aj skutočne platná. Prvým a východiskovým bodom, ktorý je potrebné v tejto veci vyjasniť je, či poistná zmluva vôbec platne vznikla. Poistná zmluva platne nevznikne, ak nemá všetky podstatné obsahové náležitosti (essentialia negotii) podľa § 788 OZ. Ak chýba niektorá podstatná náležitosť zmluvy, potom je takáto zmluva absolútne neplatná.

33. Poistné je bez pochybností podstatnou náležitosťou poistnej zmluvy. Plynie to napokon explicitne z § 788 OZ. Platnosť hmotno-právneho úkonu, akým je v okolnostiach prípadu poistná zmluva, treba skúmať podľa právneho stavu v čase jeho uzavretia. Na rozdiel od súčasnosti kládli zákony platné v čase uzavretia poistnej zmluvy žalobcu viacero špecifických požiadaviek, ktoré žalobca a ani súd nevzali do úvahy. V okolnostiach prípadu podľa zákona platného a účinného v čase uzavretia poistnej zmluvy malo byť poistné uvedené v poistnej zmluve žalobcu v súlade s § 9 ods. 3 v spojení s § 11 ods. 3 zákona č. 24/1991 Zb. o poisťovníctve stanovené tak, aby vyhovovalo zákonnému kritériu, ktorým bola požiadavka, aby kalkulácie a sadzby poistného (t. j. výška poistného, resp. cena poistenia) v štátom schvaľovanom obchodnom pláne, z ktorého Žalovaný pri vpísaní poistného do poistnej zmluvy žalobcu musel vychádzať, zaručovali dlhodobú splniteľnosť záväzkov v obchodnom pláne. Sadzby poistného obsahovali poistné, ktoré sa premietlo do poistnej zmluvy žalobcu. V protokole z roku 2007 Národná banka Slovenska skonštatovala, že poistné v poistnej zmluve žalobcu bolo v rozpore s ust. § 31a zák. č. 95/2002 Z. z. a že je v rozpore s ust. § 35 zák. č. 8/2008 Z. z.. V zmysle citovaných ustanovení výška poistného musí zabezpečovať trvalú (v ponímaní zák. č. 24/1991 Zb. dlhodobú) splniteľnosť všetkých záväzkov poisťovne vrátane tvorby dostatočných technických rezerv (ide o podmnožinu tvorenú výlučne z poistného, ktorá musí byť logicky nesprávna, ak je nesprávne stanovená výška čitateľa pri správnom menovateľovi, čo plynie zo s. 2 a s. 5 priloženej Notárskej zápisnice N 29/2008 zo dňa 02.06.2008).

34. Z predložených listín (napr. protokol 2007, Znalecký posudok č. 4/2008, stanovisko zodpovedného aktuára) vyplýva jednoznačné skutkové zistenie, že poistné v poistnej zmluve žalobcu bolo od počiatku určené v rozpore so zákonom č. 24/1991 Zb. o poisťovníctve a teda bolo protizákonné, čo znamená, že bolo neplatné.

35. Podstatná náležitosť poistnej zmluvy - poistné - bolo pre rozpor so zákonom od počiatku absolútne neplatné. Ide o neplatnosť jednej z podstatných náležitostí poistnej zmluvy, ktorá má za následok neplatnosť celej poistnej zmluvy. Orgánom príslušným zaujímať stanoviská a odborné vyjadrenia k otázkam dotýkajúcim sa životného poistenia a poisťovacej činnosti je bez pochybností Národná banka Slovenska. Občiansky súdny poriadok v ust. § 127 ods. 4 O.s.p. explicitne počíta s dôkazným prostriedkom, ktorým je odborné vyjadrenie príslušného orgánu. Takýmto odborným vyjadrením je napríklad list NBS č. ODT-13070/2013 zo dňa 02.12.2013. Z obsahu tohto odborného vyjadrenia vyplýva skutkové zistenie, že v čase pred rokom 2002 sa sadzby poistného, teda výška poistného schvaľovala a takáto výška poistného sa stala záväznou. Časť obsahu poistnej zmluvy, dokonca jedna z jej podstatných obsahových náležitostí, bola teda určená v rámci postupu podľa zákona z oblasti verejného práva. Práve preto je potrebné skúmať súlad časti poistnej zmluvy aj so zákonom z oblasti verejného práva, pretože podľa tohto zákona malo byť poistné schválené. To, že výšku poistného určil verejno-právny subjekt v rozpore s vtedajším zákonom je významnou skutkovou okolnosťou, ktorá je súčasťou relevantného skutkového stavu a ktorá sa pri korektnej právnej analýze nedá ignorovať.

36. Uplatňovanie akéhokoľvek nároku z neplatnej poistnej zmluvy nemôže obstať, pretože absolútne neplatný právny úkon so sebou nespája vznik, zmenu alebo zánik žiadnych povinností a ani práv, t. j. ani práva na akékoľvek poistné plnenie. V prípade absolútne neplatného právneho úkonu, z ktorého sa má plniť, chýba právny základ nároku. Rozpor so zákonom, t. j. nesprávnosť a teda nezákonnosť poistného schváleného v roku 1995 vtedajším ministerstvom financií, konštatovali napokon aj samotní na to autorizovaní zamestnanci Národnej banky Slovenska, ako plynie zo s. 2 a s. 5 Notárskej zápisnice N 29/2008 zo dňa 02.06.2008. Z toho je zrejmé, že ani jedna zo zmluvných strán absolútne neplatnosť právneho úkonu nezaprčinila.

37. Na absolútne neplatný právny úkon prihliada súd ex offa. Takýto úkon nie je možné dodatočne zhojiť (dať do súladu so zákonom) ani konvalidáciou a ani ratihabíciou. Vzhľadom na okolnosť, že poisťná zmluva relevantná v okolnostiach prípadu je neplatná, uplatnený nárok žalobcu nie je dôvodný. Je faktom, že

- a) výška poisťného bola v roku 1991 až 2002 schválená orgánom verejnej moci,
- b) takto schválené poisťné, ktoré tvorila časť obsahu poisťnej zmluvy Žalobcu, bolo záväzné a schválené nesprávne v rozpore so zákonom,
- c) poisťné je podstatnou náležitosťou poisťnej zmluvy (§ 788 OZ),
- d) ak je podstatná náležitosť poisťnej zmluvy v rozpore so zákonom (odporuje zákonu, § 39 OZ), potom je celá poisťná zmluva neplatná,
- e) neplatnosť poisťnej zmluvy pre to, že odporuje zákonu, nezhojí žiadne z ustanovení § 52 a nasl. OZ,
- f) absolútna neplatnosť právneho úkonu sa nedá zhojiť,
- g) ak je poisťná zmluva neplatná, potom je akýkoľvek nárok z takejto zmluvy neodôvodnený.

38. Toto sú relevantné skutkové okolnosti, ktoré je možné ako skutkové zistenia spoľahlivo vyvodiť z predložených listín, znaleckého posudku, odborných vyjadrení Národnej banky Slovenska. Opačný záver o platnosti poisťnej zmluvy za daných skutkových a právnych okolností vyžaduje právne korektné odpovedať na otázku, ako môže byť nezákonné poisťné zákonné, resp. prečo by mala byť špecificky poisťná zmluva ako celok platná aj za situácie, ak je jej podstatná náležitosť neplatná pre rozpor so zákonom, resp. akou výkladovou metódou možno preklenúť (zhojiť) rozpor so zákonom (absolútnu neplatnosť právneho úkonu).

39. Súd vykonal dokazovanie prečítaním návrhu na uzatvorenie poisťnej zmluvy, poisťnej zmluvy, podstatného obsahu všeobecných poisťných podmienok, oznámenia o redukcii poisťnej zmluvy, žiadosti o výplatu z poisťnej zmluvy, žiadosti o vyplnenie a spätné zaslanie nárokového listu na výplatu poisteného plnenia a poisťky, oznámenia o likvidácii poisťnej udalosti, pokusu o mimosúdnu pokonávku, protokolu z dohľadu vykonaného v Prvej česko-slovenskej poisťovni Rapid, a. s., Notárskej zápisnice N29/2008, Nz 23331/2008 zo dňa 02.06.2008, informácie o finančnom stave poisťnej zmluvy k 31.12.2007, oznámenia o nových všeobecných poisťných podmienkach, o odkupnej hodnote, oznámenia žalovaného k platbám k poisťnej zmluve, rozhodnutie Národnej banky Slovenska č. OFS-456/2016-1 a zistil nasledovný skutkový stav:

40. Dňa 14.04.2000 medzi stranami sporu bola uzatvorená Poisťná zmluva č. 4005800053 produkt - UDP-K zo dňa 14.04.2000 uzavrel žalobca životné poistenie - pre prípad dožitia, so začiatkom poistenia 15.04.2000, poisťné bolo dojednané na obdobie 15 rokov, koniec poistenia bol dojednaný na 15.04.2015, doba platenia poisťného bola dojednaná na 10 rokov, s mesačným poisťným pôvodným vo výške 308,-- Sk a zvýšeným vo výške 501,--Sk, poisťná suma v prípade smrti mala byť 40 000,--Sk a pre prípad dožitia 60 820,--Sk. Na základe redukcii poisťnej zmluvy bola poisťná suma pre prípad smrti zmenená na sumu 34 155,--Sk a pre prípad dožitia na sumu 34 155,--Sk.

41. Žalovaný listom zo dňa 08.08.2016 oznámil, že dochádza k redukcii poisťnej zmluvy, čím poisťná zmluva nezaniká, ale dňom vykonania redukcii dochádza k zmene jej finančných parametrov, a to bez povinnosti platiť ďalšie poisťné.

42. Listom zo dňa 27.05.2015 žalovaný zaslal žalobcovi žiadosť o vyplnenie a spätné zaslanie Nárokového listu na výplatu poisťného plnenia a poisťky.

43. Listom zo dňa 13.10.2015 žalovaný oznámil žalobcovi, že k dnešnému dňu je likvidovaná poisťná udalosť podľa poisťnej zmluvy a k výplatu mu patrí 848,46 Eur. Peniaze mu budú zaslané formou šekovej poukážky.

44. Žalobca listom zo dňa 12.10.2016 vyzval žalovaného na dobrovoľné plnenie a pokus o mimosúdnu pokonávku, a to na zaplatenie poisťného plnenia v sume 848,46 Eur.

45. Z rozhodnutia Ministerstva financií SR č. j. 52/1024/1995 zo dňa 30.05.1995 vyplýva, že žalovanému ešte pod obchodným menom Prvá česko-slovenská poisťovňa a.s. so sídlom v Košiciach, Garbiarska2, bolo udelené povolenie na podnikanie v poisťovníctve na území SR a toto povolenie sa vzťahovalo aj

na vykonávanie životného poistenia. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že predmetom posudzovania pred udelením povolenia boli Všeobecné poistné podmienky a obchodný plán, predložené žiadateľom ako súčasť jeho žiadosti o udelenie povolenia na podnikanie v poisťovníctve na území SR.

46. Z kópie PROTOKOLU O KONTROLE vykonanej Ministerstvom financií SR u žalovaného dňa 04.06.1999 vyplýva, že poistné produkty, vrátane nich aj kapitálové poistenie sadzba UDP-K, sú v súlade s obchodným plánom predloženým MF SR a Všeobecnými poistnými podmienkami pre životné poistenie, schválenými MF SR ako dozorným orgánom nad poisťovníctvom pre územie SR pod č. 52/1024/1995 zo dňa 30.05.1995.

47. Z listu Národnej banky Slovenska č. ODT-13070/2013 zo dňa 02.12.2013 adresovaného Arbitrážnemu súdu Košice, s.r.o., z odpovede na otázku č. 4 vyplýva, že Protokol č. ODO-12990/2007 z 29.10.2007 uvádza nedostatky a porušenia zistené dohľadom na mieste vykonaným NBS v poisťovni v roku 2007 a súčasne uvádza odporúčania na odstránenie zistených nedostatkov. V predmetnom protokole sa okrem iného uvádza zistenie týkajúce sa kalkulačných vzorcov na výpočet niektorých produktov životného poistenia (medzi nimi aj produktu UDP-K), podľa ktorého tieto kalkulačné vzorce nie sú v súlade s poistno-matematickými metódami na výpočet poistného a nezohľadňujú všetky záväzky voči poisteným, ktoré sa poisťovňa zaväzuje plniť v prípade nastania poistnej udalosti. V dôsledku tejto poistno-matematickej nesprávnosti už poisťovňa nemohla ďalej používať kalkulácie a sadzby poistného produktu UDP-K uvedené v obchodnom pláne činnosti poisťovne, čím sa stalo rozhodnutie MF SR vo vzťahu k poisteniu UDP-K materiálne neplatným.

48. V žalovaným predloženej časti Protokolu Národnej banky Slovenska z dohľadu vykonaného v Prvej česko-slovenskej poisťovni Rapid, a.s., ODO-12990/2007, obsahujúceho len číslo listu 4, je uvedený nedostatok zistený NBS v tom, že kalkulačné vzorce nie sú v súlade s poistno-matematickými metódami na výpočet poistného a technických rezerv, a kalkulačné vzorce niektorých produktov nezohľadňujú všetky záväzky voči poisteniu, ktoré sa poisťovňa zaväzuje plniť v prípade nastania poistnej udalosti. NBS konštatovala porušenie § 34 ods. 7 zákona o poisťovníctve, tým, že poisťovňa zmenila kalkulačné vzorce na výpočet poistného a technických rezerv produktov životného poistenia vo svojom informačnom systéme a zmenené kalkulačné vzorce neoznámila v súlade so záväznými predpismi do desiatich dní pred ich účinnosťou.

49. Zo strany 5 Notárskej zápisnice č. N 29/2008, Nz 23331/2008 zo dňa 02.06.2008 vyplýva prehlásenie poverených subjektov NBS, že poistné bolo žalovaným počítané z poistnej sumy na smrť, pričom správne malo byť počítané z vyššej poistnej sumy na dožitie pri produkte s názvom UDP-K a to je chybné z poistno-matematického pohľadu. Práve nízke nesprávne kalkulované poistné pri produkte UDP-K je kľúčovým problémom.

50. Národná banka Slovensko v rozhodnutí číslo OFS-4356/2016-1 zo dňa 18.04.2016, právoplatného 07.05.2016 uložila žalovanému v zmysle § 25 ods. 1 písm. a/ v spojení s ustanovením § 35e ods. 3 zákona o dohľade nad finančným trhom, aby upustil od klamlivého konania podľa § 8 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ktoré spočíva v tom, že spotrebiteľom akýmkoľvek spôsobom tvrdí, konštatuje, oznamuje alebo spotrebiteľov akýmkoľvek spôsobom uvádza do omylu, alebo môže uviesť do omylu, alebo môže vyvolať dojem:

- že prerušenie vyšetrenia potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poistiteľa plniť, ktoré poisťovňa uskutočňuje vo vzťahu k poistným zmluvám s poistným produktom, ktorý bol pôvodne nazývaný ako UDP-K, v súčasnosti označovaný spoločne s inými poistnými produktmi ako eurokapitál plus EKP, z dôvodu pochybnosti o platnosti poistných zmlúv alebo z iného obdobného dôvodu, má zákonný alebo zmluvný podklad, alebo že je opodstatnené,
- že existuje dôvodná pochybnosť o platnosti poistných zmlúv alebo že platnosť poistnej zmluvy je sporná,
- že spotrebiteľ nemá nárok na poistné plnenie vyplývajúce z poistných zmlúv pokiaľ súd nerozhodne o ich platnosti.

51. Podľa § 788 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Občianskeho zákonníka (ďalej OZ), účinný k 16.05.2001, poistnou zmluvou sa poistiteľ zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a fyzická alebo právnická osoba, ktorá s poistiteľom poistnú zmluvu uzavrela, je povinná platiť poistné. Súčasťou poistnej zmluvy sú všeobecné poistné podmienky poistiteľa schválené orgánom štátneho dozoru v poisťovníctve (poistné podmienky), na ktoré sa poistná zmluva

odvoláva a ktoré sú k nej pripojené alebo boli pred uzavretím zmluvy tomu, kto s poisťiteľom zmluvu uzavrel, oznámené.

52. Podľa § 795 ods. 1 OZ, účinný k 14.04.2000, povinnosť poisťiteľa plniť a jeho právo na poistné vznikne prvým dňom po uzavretí poistnej zmluvy, ak nebolo účastníkmi dohodnuté, že vznikne už uzavretím poistnej zmluvy alebo neskôr.

53. Podľa § 797 ods. 1, 2, 3 OZ, účinný k 14.04.2000, právo na plnenie má, pokiaľ nie je v tomto zákone alebo v poistných podmienkach ustanovené inak, ten, na ktorého majetok, život alebo zdravie, alebo na ktorého zodpovednosť za škody sa poistenie vzťahuje (poistený). Právo na plnenie vznikne, ak nastane skutočnosť, s ktorou je spojený vznik povinnosti poisťiteľa plniť (poistná udalosť). Plnenie je splatné do pätnástich dní, len čo poisťiteľ skončil vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poisťiteľa plniť. Vyšetrenie sa musí vykonať bez zbytočného odkladu; ak sa nemôže skončiť do jedného mesiaca po tom, keď sa poisťiteľ o poistnej udalosti dozvedel, je poisťiteľ povinný poskytnúť poistenému na požiadanie primeraný preddavok.

54. Podľa § 816 OZ, účinný k 14.04.2000, z poistenia osôb má poistený právo, aby mu bola vyplatená dohodnutá suma alebo aby mu bol platený dohodnutý dôchodok alebo aby mu bolo poskytnuté plnenie vo výške určenej podľa poistných podmienok, ak u neho nastane poistná udalosť.

55. V zmysle čl. 4 bod 2 Všeobecných poistných podmienok pre životné poistenie je: "Poistenie dojednané na dobu určitú končí najneskôr uplynutím stanoveného počtu rokov (mesiacov) v deň a hodinu zhodnú so začiatkom poistenia, pokiaľ je tak dojednané v poistnej zmluve, inak o 00. hod dňa dojednaného ako koniec poistenia."

56. V zmysle čl. 16 bod 1 Všeobecných poistných podmienok pre životné poistenie: "Z poistenia pre prípad smrti alebo dožitia je poisťovňa povinná vyplatiť dojednanú poistnú sumu, ak poistený zomrie v dobe trvania poistenia, alebo ak sa dožije dňa dojednaného v poistnej zmluve."

57. Podľa § 517 ods. 1, 2 OZ, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

58. Podľa § 52 ods. 1 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

59. Z vykonaného dokazovania, po vyhodnotení všetkých dôkazov jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti mal súd preukázané, že žaloba je dôvodná.

60. Medzi stranami sporu nebola sporná skutočnosť, že medzi nimi bola uzatvorená Poistná zmluva číslo 4005800053 produkt-UDP-K so začiatkom poistenia 15.04.2000, poistné bolo dojednané na obdobie 15 rokov, koniec poistenia bol dojednaný na 15.04.2015, doba platenia poistného bola dojednaná na 10 rokov, s mesačným poistným pôvodným vo výške 308,--Sk a zvýšeným vo výške 501,--Sk, poistná suma v prípade smrti mala byť 40.000,--Sk a pre prípad dožitia 60 820,--Sk. Na základe redukcie poistnej zmluvy bola poistná suma pre prípad smrti zmenená na sumu 34 155,--Sk a pre prípad dožitia na sumu 34 155,--Sk. Taktiež medzi stranami sporu nebola sporná skutočnosť, že žalobca si svoje povinnosti so zmluvy spočívajúcej v platení poistného v dojednanej výške počas trvania poistného vzťahu plnil. Ani to, že po ukončení doby poistenia zo strany žalovaného nedošlo k výplате poistného plnenia. Sporná v konaní bola skutočnosť, či poistná zmluva je platná alebo nie. Žalovaný argumentoval s poukazom na listinné dôkazy, že poistná zmluva je neplatná v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

61. Žalovaný sa v konaní bránil tým, že predmetná poistná zmluva je podľa § 39 OZ neplatná pre rozpor so zákonom, a to konkrétne so zákonom č. 24/1991 Zb. o poisťovníctve, ako aj v rozpore so zákonom č. 95/2002 Z. z. resp. zákonom č. 8/2008 Z. z., a protiprávna je sadzba poistného ako ceny za poskytovanú poistnú ochranu. Uvádzaný § 9 ods. 3, § 11 ods. 3 zákona č. 24/1991 Zb. o poisťovníctve v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej poistnej zmluvy, neupravuje poistné a v rámci toho podmienky

pre stanovenie výšky poistného, upravuje náležitosti žiadosti o udelenie povolenia na vykonávanie podnikania v poisťovníctve a výpočet dôvodov, ktoré bránia vydaniu takéhoto povolenia. V čase vydania rozhodnutia o povolení pre žalovaného účinný zákon č. 24/1991 Zb. o poisťovníctve v § 9 ods. 1 vyžadoval na podnikanie v poisťovníctve udelenie povolenia na základe žiadosti orgánom dozoru nad poisťovníctvom pre územie SR. Tento právny predpis v § 11 ods. 1 vyžadoval okrem iného, aby k žiadosti o udelenie povolenia bol priložený i obchodný plán činnosti poisťovne. Súčasťou obchodného plánu činnosti poisťovne, ktorá bude vykonávať poistenie pre prípad smrti alebo dožitia (životné poistenie) v zmysle § 11 ods. 3 zákona č. 24/1991 Zb., boli tiež údaje o sadzbách poistného vrátane ich kalkulácie, tabuľky pravdepodobností, z ktorých vychádza kalkulácia, veľkosť úrokových sadzieb. Obchodný plán činnosti poisťovne teda bez pochybností musel vypracovať sám žalovaný, a nie orgán dozoru nad poisťovníctvom. Tento orgán len rozhodol o udelení povolenia vykonávať životné poistenie, čo sa v prípade žalovaného stalo rozhodnutím Ministerstva financií SR zo dňa 30.05.1995. Súčasťou žiadosti o udelenie povolenia na podnikanie v poisťovníctve podľa odôvodnenia tohto rozhodnutia, boli všeobecné poistné podmienky a obchodný plán žalovaného. Bol to teda samotný žalovaný, ktorý vypracoval kalkuláciu poistného na základe nesprávneho poistno-matematického vzorca. Žalovaný tak nemôže zodpovednosť za nesprávnu kalkuláciu prenášať výlučne na orgány dozoru nad poisťovníctvom, keď tento stav vyvolal predložením nesprávnych podkladov pre rozhodnutie, a už vôbec nie na samotného žalobcu.

62. Predmetná poistná zmluva bola uzavretá v roku 2000, povinnosť podľa § 31a zákona č. 95/2002 Z.z. v znení účinnom od 01.05.2004, ktorej nesplnenie konštatovala NBS pri dohľade, čo uvádzal žalovaný aj vo vyjadrení k žalobe zo 14.06.2016, sa vyžadovala pri výpočte poistného až od 02.05.2004. Táto zmena však v rámci princípu retroaktivity nemohla ovplyvniť obsah predtým vzniknutého právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, pokiaľ medzi nimi nedošlo k dohode o zmene poistnej zmluvy, k čomu v tomto prípade nedošlo. Účastníci zmluvy sú potom viazaní prejavmi vôle obsiahnutými v pôvodnej poistnej zmluve. Poistný vzťah založený stranami sporu má charakter spotrebiteľskej zmluvy, vzhľadom na subjekty zmluvného vzťahu (§ 52 OZ). Žalobca ako fyzická osoba - poistený, nemôže znášať prípadné riziká, ktoré pre žalovaného - poisťovňu, vyplývajú z jeho podnikateľskej činnosti, z prípadných nedostatkov v kalkulačných vzorcoch, ktoré neboli v súlade s poistno-matematickými metódami na výpočet poistného, nakoľko spotrebiteľ, na rozdiel od poisťovne, nedisponuje potrebnými odbornými znalosťami. Skutočnosť, že žalovaný až dodatočne po uzavretí poistnej zmluvy zistil, že výšku poistného vypočítal nesprávne, v rozpore s poistno-matematickými metódami, je z vyššie uvádzaných dôvodov irelevantná. Nebol to žalobca, ktorý ponúkal produkt UDP-K, ale žalovaný a predmetná zmluva je spotrebiteľskou zmluvou formulárového typu, kde údaje týkajúce sa výšky poistného vypočítava poisťovateľ.

63. Z uvedených dôvodov súd musí konštatovať, že zmluva medzi stranami sporu uzavretá 14.04.2000 je platná a zaväzuje účastníkov zmluvy na plnenie v nej dojednané. Žalovanému tak vznikla na základe poistnej zmluvy povinnosť vyplatiť žalobcovi po zániku poistenia poistné plnenie v dojednanej výške 848,46 Eur, keďže uplynula poistná doba, nastal prípad dožitia a boli splnené podmienky na výplatu poistného plnenia. Túto skutočnosť mu žalovaný sám oznámil listom zo dňa 13.10.2015 s tým, že sumu 848,46 Eur mu zasiela formou šekovej poukážky.

64. Súd navyše poukazuje na rozhodnutie Národnej banky Slovenska č. OFS 4356/2016-1, ktorá uložila žalovanému povinnosť upustiť od klamlivého konania, keď spotrebiteľom písomne oznamuje, že nemajú nárok na poistné plnenia z poistných zmlúv, pokiaľ súd nerozhodne o ich platnosti, resp. že je dôvodná pochybnosť o platnosti poistných zmlúv. I napriek tejto skutočnosti žalovaný vo svojich vyjadreniach takúto obranu používa.

65. Súd poukazuje aj na skutočnosť, že v obdobných veciach už boli vydané rozhodnutia, ktoré taktiež preskúmali uvedenú poistnú zmluvu a vysporiadali sa s tvrdenou obranou žalovaného, že poistná zmluva je neplatná a ide o právoplatné rozhodnutia Krajského súdu Košice, sp. zn. 2Co/354/2012 ako aj na rozhodnutie OS Košice I, sp. zn.: 15C/166/2008 potvrdené rozhodnutím KS v Košiciach sp. zn. 2 Co 22/2012, voči ktorému Najvyšší súd SR odmietol dovolanie rozhodnutím sp. zn. 7Cdo 36/2014 zo dňa 26.02.2015, rozhodnutie OS Košice I sp. zn.: 17C/115/2014 potvrdené rozhodnutím KS Košice sp. zn.: 5Co/44/2013, voči ktorému Najvyšší súd SR odmietol dovolanie rozhodnutím sp. zn.: 6Cdo 159/2014 a Ústavný súd SR odmietol sťažnosť rozhodnutím I. ÚS 359/2015 z 26.08.2015, kde súdy uviedli, že poistný vzťah trvá. Súd prvej inštancie v rozhodnutí sp. zn.: 15C/166/2008, potvrdené

rozhodnutím KS v Košiciach sp. zn. 2 Co 22/2012, voči ktorému Najvyšší súd SR odmietol dovolanie rozhodnutím sp. zn. 7Cdo 36/2014 zo dňa 26.02.2015 konštatoval, že nie je možné v danom prípade riešiť otázku, ktorá sa týka výlučne vzťahu žalovaného s inými subjektmi takým spôsobom, aby sa ovplyvnila otázka zmluvného vzťahu medzi žalobkyňou a žalovaným a aby dohodnuté plnenie bez toho, že by žalobkyňa akýmkoľvek spôsobom porušila uzavretú poisťnú zmluvu, záviselo a malo závisieť od iných okolností, ako je dodržanie zmluvného záväzku a príslušných právnych predpisov. Podľa názoru súdu prvej inštancie skutočnosť, či bolo rozhodnutie ministerstva financií vo vzťahu k žalovanej správne, nemôže nič meniť na skutočnosti posudzovania právneho vzťahu medzi žalobkyňou a žalovanou o existencii, prípadne zániku konkrétneho zmluvného vzťahu. Rovnaký názor vyslovil aj odvolací súd, ktorý uviedol, že skutočnosť, že ministerstvo financií SR schválilo nesprávne určené poisťné pri produkte UDP-K, nemôže spôsobiť neplatnosť zmluvy medzi účastníkmi. Samotný senát Najvyššieho súdu SR tiež skonštatoval, že pre určenie, či právny vzťah medzi účastníkmi trvá, nie je právne významné posúdenie vzťahu medzi orgánom dohľadu nad finančným trhom a žalovaným. V súdnom rozhodnutí OS Košice I sp. zn.: 19C 209/2008 potvrdené rozhodnutím KS Košice sp. zn.: 1 Co 212/2011, potvrdené rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn.: 2 Cdo 229/2013 zo dňa 30.09.2014 súd zaviazal žalovaného uhradiť poisťné plnenie. Tu súdy skonštatovali, že neboli preukázané skutočnosti spôsobujúce zánik zmluvy a ani jej neplatnosť a že ani prípadné pochybenie dozorného orgánu nad poisťovníctvom nemá pri schvaľovaní obchodného plánu poisťovacej činnosti žalovaného, ktorého súčasťou boli kalkulácie a charakteristika poistenia sadzby UDP-K, majúce za následok prípadný nesprávny postup tohto orgánu, nie je posúdenie nároku navrhovateľa významné. V súdnom rozhodnutí OS Košice I sp. zn.: 15C 74/2010 potvrdené rozhodnutím KS Košice sp. zn.: 5 Co 142/2012, voči ktorému Najvyšší súd SR odmietol dovolanie sp. zn.: 7Cdo 177/2013 zo dňa 09.04.2014, rozhodnutie OS Košice I. sp. zn.: 37C 159/2008 potvrdené rozhodnutím KS Košice sp. zn.: 11Co 396/2011, voči ktorému Najvyšší súd SR odmietol dovolanie rozhodnutím 5Cdo 420/2013 z 27.04.2014, súd konštatoval, že poisťná zmluva je platná, účinná a poisťný vzťah trvá.

66. Súd skúmal platnosť zmluvy, ktorá bola predmetom konania aj z hľadiska prípadnej jej absolútnej neplatnosti a skonštatoval, že v tomto konaní nebol zistený žiaden dôvod absolútnej neplatnosti, nakoľko nie je rozpor so žiadnym ustanovením Občianskeho zákonníka a ani v rozpore so žiadnym iným právnym predpisom, súd nezistil, že by tu boli dané iné dôvody neplatnosti a teda zmluva ja platná, existuje a jej účastníci sú ňou viazaní.

67. Na základe vyššie uvedených skutočností súd žalobe ako dôvodnej vyhovel a zaviazal žalovaného na zaplatenie poisťného plnenia v žalovanej výške 848,46 Eur.

68. Z dôvodu, že je preukázateľné, že žalovaný je v omeškaní s plnením svojho dlhu, v zmysle § 517 ods. 1, 2 OZ, súd priznal žalobcovi aj úroky z omeškania z priznanej sumy počnúc od 29.10.2015 do zaplatenia, podľa § 797 ods. 3 Obč. zák. bolo poisťné splatné do 15 dní od skončenia vyšetrenia potrebného na zistenie povinnosti poisťiteľa plniť, pričom žalovaný ako poisťiteľ bol povinný vyšetrenie vykonať bez zbytočného odkladu. Žalobca zaslal žalovanému oznámenie o likvidácii poisťnej udalosti listom zo dňa 13.10.2015. Od 13.10.2015 najneskôr v lehote 15 dní bol žalovaný povinný vyplatiť poisťné žalobcovi, teda najneskôr do 28.10.2015. Aj napriek uplynutiu tejto lehoty však žalovaný nepristúpil k výplate poisťného plnenia a celkovo predstavuje dlh žalovaného voči žalobcovi z titulu nevyplatenia poisťného plnenia v sume 848,46 Eur.

69. Vzhľadom na skutočnosť, že súd vyhovel prvému primárnemu petitu o druhom eventuálnom petite žalobcu už nerozhodoval.

70. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, (ďalej CSP), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

71. Podľa § 262 ods. 1, 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

72. Z dôvodu, že žalobca bol v konaní úspešný v plnom rozsahu, súd mu priznal trovy konania v plnej miere. O ich výške bude rozhodované po právoplatnosti tohto rozsudku osobitným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku, prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd Banská Bystrica, a to písomne.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každá strana sporu dostala jeden rovnopis odvolania. Ak strana sporu nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jej trovy.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 Civilného sporového poriadku, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Podľa § 367 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd.

Podľa § 367 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

Podľa § 367 ods. 3 Civilného sporového poriadku, právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti.

Podľa § 368 Civilného sporového poriadku, osoba oprávnená podať odvolanie sa môže odvolania vzdať. Vzdať sa odvolania možno len voči súdu, a to až po vyhlásení rozhodnutia.

Podľa § 369 ods. 1 Civilného sporového poriadku, dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova.

Podľa § 369 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania.

Podľa § 369 ods. 3 Civilného sporového poriadku, ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví.

Podľa § 369 ods. 4 Civilného sporového poriadku, ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.